

Na podlagi petega odstavka 10. člena, tretjega odstavka 12. člena in četrte alineje 73. člena ter v povezavi s prvim odstavkom 14. člena Zakona o zdravstvenem varstvu rastlin (Uradni list RS, št. 45/01) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

PRAVILNIK*
o fitosanitarnih ukrepih za preprečevanje širjenja koruznega hrošča

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen
(vsebina)

Ta pravilnik določa fitosanitarne ukrepe za preprečitev širjenja koruznega hrošča *Diabrotica virgifera virgifera* Le Conte (v nadaljnjem besedilu: koruzni hrošč) v razmejenih napadenih območjih, sistematično raziskavo zastopanosti koruznega hrošča ter obveščanje in poročanje.

2. člen
(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

- **razmejeno območje** je območje, ki vključuje žarišče napada koruznega hrošča in pripadajoče varnostno območje. Seznam razmejenih območij se objavlja na krajevno običajen način in je dosegljiv na spletni strani Fitosanitarne uprave Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Uprava);
- **žarišče napada** je območje okoli potrjene točke najdbe, s polmerom najmanj 1 km;
- **varnostno območje** je pas med najmanj 1 km in 6 km od potrjene točke najdbe, ki obdaja žarišče napada;
- **varovalni pas** je območje med 6 km in 10 km od potrjene točke najdbe, ki loči razmejeno območje od nenapadenega območja, kjer koruzni hrošč ni navzoč;
- **območje ustalitve** je tisto razmejeno območje, kjer je koruzni hrošč potrjen več kot 2 leti, kljub izvajanju fitosanitarnih ukrepov za njegovo zatiranje. Seznam območij je dosegljiv na spletni strani Uprave in se objavlja na krajevno običajen način;
- **ogroženo območje** je območje pridelave koruze (*Zea Mays* L.) za zrnje in silažo (v nadaljnjem besedilu koruza);
- **feromonska vaba** je vaba, ki se uporablja za privabljanje odraslih osebkov koruznega hrošča z namenom, da se jih ujame, ter služi za ugotavljanje njegove razširjenosti;
- **obdobje naleta** je obdobje pojava razvojne stopnje odraslega osebkov koruznega hrošča;
- **kolobarjenje** je način pridelave rastlin, pri katerem se na istem zemljišču v več zaporednih letih zvrstijo različne vrste kmetijskih rastlin v določenem zaporedju.

* Ta pravilnik vsebinsko povzema Odločbo komisije št. 2003/766/ES.

II. POSEBNI NADZOR

3. člen (sistematična raziskava)

(1) Uprava zagotavlja izvajanje posebnega nadzora kot uradne sistematične raziskave, da ugotovi navzočnost koruznega hrošča, meje razširjenosti oziroma značilnosti populacije koruznega hrošča in zagotavlja njegovo obvladovanje v skladu s predpisom, ki ureja varovana območja in izvajanje uradnih sistematičnih raziskav na posebno nadzorovanih območjih.

(2) Uradni pregledi v okviru posebnega nadzora iz prejšnjega odstavka se izvedejo na ogroženih območjih vsako leto, v skladu z 12. členom tega pravilnika.

(3) Zdravstvene preglede koruze in uradne preglede feromonskih vab izvajajo poleg Uprave in fitosanitarne inšpekcije tudi nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb na področju zdravstvenega varstva rastlin, ki smejo v okviru izvajanja posebnega nadzora jemati vzorce v skladu s pooblastilom in navodili predstojnika Uprave o odvzemu vzorcev in 12. členom tega pravilnika.

4. člen (spremljanje koruznega hrošča)

(1) Izvajalci uradne sistematične raziskave iz prejšnjega člena ugotavljajo in spremljajo koruznega hrošča z uporabo ustreznih feromonskih in drugih vab, ki jih pričnejo redno pregledovati na ulov koruznega hrošča po setvi koruze, zlasti v razmejenem območju.

(2) Pooblaščen laboratorij glede na ujete primerke ugotavlja stopnjo napadenosti ter začetek in konec obdobja naleta, ki ga določi na podlagi biologije organizma, razvojne stopnje organizma pri ujetju, števila ujetih organizmov in klimatskih razmer za določeno območje.

(3) Izvajalci namestijo feromonske in druge vabe zaporedno v mreži v skladu s programom iz prvega odstavka 12. člena tega pravilnika. Pri njihovi izbiri in postavitvi upoštevajo lokalne klimatske, geografske, ekološke in druge razmere ter značilnosti območij, zlasti razmejenih območij. Nepooblaščenim osebam je prepovedano odstranjevanje vab ali kakršenkoli drug poseg v zvezi z njimi.

III. RAZMEJITEV OBMOČIJ IN UKREPI

5. člen (razmejitev območij)

(1) Če se v okviru uradne sistematične raziskave ugotovi in potrdi koruznega hrošča, predstojnik Uprave z odločbo določi razmejeno območje, ki obsega žarišče napada in pripadajoče varnostno območje. Okrog razmejenega območja lahko predstojnik Uprave glede na nevarnost nadaljnjega širjenja koruznega hrošča določi tudi varovalni pas. Odločba se objavi na spletni strani Uprave, na krajevno običajen način in vroči v obliki javnega naznanila na oglasni deski pripadajoče občine.

(2) Pri natančni razmejitvi območij predstojnik Uprave upošteva ustrezne znanstvene podlage, ki vključujejo zlasti:

- biologijo koruznega hrošča,
- stopnjo napadenosti posameznega območja,
- način pridelave koruze.

(3) Če se ugotovi in potrdi koruzni hrošč na drugi točki kot je prvotna točka najdbe, Uprava razmejitve območij temu ustrezno prilagodi oziroma razmejena območja med seboj tudi združuje in smiselno zaokroža.

(4) V primerih iz prejšnjega odstavka izvajalci posebnega nadzora namestijo nove feromonske vabe v varovalnem pasu v obdobju naleta še v istem letu, in sicer pravokotno na mejo razmejenega območja v smeri širjenja območja ustalitve koruznega hrošča.

(5) Če se dve leti po prvem odkritju dokaže odsotnost koruznega hrošča v razmejenem območju, razmejeno območje preneha obstajati in zanj prenehajo veljati ukrepi iz 7. in 8. člena tega pravilnika.

(6) Če je dve leti po prvem odkritju koruzni hrošč še vedno potrjen v razmejenem območju, se takšno območje šteje za območje ustalitve.

6. člen (uvedba ukrepov)

Predstojnik Uprave z izdajo odločbe o razmejitvi območij iz prejšnjega člena odloči o ukrepih iz 7., 8., 10. in 11. člena tega pravilnika, ki so jih dolžni upoštevati in izvajati vsi pridelovalci koruze in imetniki zemljišč v teh območjih.

7. člen (ukrepi v žarišču napada)

V žarišču napada veljajo naslednji ukrepi z namenom preprečevanja širjenja koruznega hrošča:

- a) prepoved premeščanja svežih rastlin koruze in njenih svežih delov izven žarišča napada v obdobju naleta,
- b) prepoved premeščanja zemlje s koruznih polj izven žarišča napada, ki velja preko celega leta za obdobje 2 let,
- c) prepoved spravila koruze v obdobju naleta,
- d) ustrezno kolobarjenje, tako da se korusa lahko na istem zemljišču prideluje samo enkrat v treh zaporednih letih, ali pa se v celotnem žarišču napada ne prideluje dve leti po zadnjem ujetju koruznega hrošča v tem žarišču,
- e) ustrezen postopek zatiranja koruznega hrošča na koruznih poljih v obdobju njegovega odlaganja jajčec v letu odkritja koruznega hrošča in v naslednjem letu, v skladu s priporočili Uprave,
- f) čiščenje kmetijskih strojev, ki se uporabljajo na koruznem polju, tako da se očistijo zemlje in njenih ostankov preden zapustijo žarišče napada,
- g) odstranjevanje samoniklih rastlin koruze na poljih, kjer se korusa ne prideluje,
- h) zgostitev namestitve feromonskih vab.

8. člen
(ukrepi v varnostnem območju)

V varnostnem območju velja poleg zgostitve feromonskih vab tudi eden izmed naslednjih dveh ukrepov:

- a) ustrezno kolobarjenje, tako da se koruza na istem zemljišču lahko prideluje samo enkrat v dveh zaporednih letih, ali
- b) ustrezen postopek zatiranja koruznega hrošča na koruznih poljih v obdobju njegovega odlaganja jajčec v letu odkritja koruznega hrošča in v naslednjem letu, v skladu s priporočili Uprave.

9. člen
(ukrepi v varovalnem pasu)

V varovalnem pasu izvajalec uradnega sistematičnega nadzora spremlja koruznega hrošča z zgoščeno namestitvijo feromonskih vab.

10. člen
(ukrepi v območju ustalitve)

Na območju, kjer je koruzni hrošč ustaljen, veljajo ukrepi iz a) in b) točke 8. člena tega pravilnika.

11. člen
(izjeme)

Na podlagi izsledkov spremljanja koruznega hrošča v Republiki Sloveniji iz 4. člena tega pravilnika ter ob upoštevanju mednarodnih informacij o spremljanju koruznega hrošča, še zlasti iz sosednjih držav, kjer se koruzni hrošč pojavlja ob meji z Republiko Slovenijo, lahko Uprava izjemoma dovoli naslednja odstopanja:

- ne glede na določbe a) točke 7. člena tega pravilnika se prepove premeščanje svežih rastlin koruze in njenih svežih delov le v obdobju največjega naleta, ki ga določi pooblaščen laboratorij;
- ne glede na določbe d) točke 7. člena tega pravilnika se dovoli pridelovanje koruze enkrat v dveh zaporednih letih na istem zemljišču, če se pridelava dopolnjuje z uporabo ustreznih fitofarmaceutskih sredstev, registriranih za tretiranje ličink koruznega hrošča;
- ne glede na določbe e) točke 7. člena in b) točke 8. člena tega pravilnika se ustrezen postopek zatiranja koruznega hrošča izvede le v naslednjem letu, z uporabo ustreznih fitofarmaceutskih sredstev, registriranih za tretiranje ličink koruznega hrošča;
- ne glede na določbe 8. člena tega pravilnika se dovoli pridelovanje koruze vsako leto na istem zemljišču, če se dopolnjuje z uporabo ustreznih fitofarmaceutskih sredstev, registriranih za tretiranje ličink koruznega hrošča, in če se koruza prideluje kot strniščni posevek, ki se ne poseje pred 1. julijem.

IV. NALOGE, POOBLASTILA IN OBVEŠČANJE

12. člen (naloge in pooblastila)

(1) Predstojnik Uprave odobri program posebnega nadzora koruznega hrošča, v skladu s pravilnikom, ki ureja izvajanje uradnih sistematičnih raziskav na posebno nadzorovanih območjih, ki podrobneje opredeli območja in obseg spremljanja koruznega hrošča.

(2) Sistematične raziskave oziroma posebni nadzor iz tega člena izvajajo v skladu s tretjim odstavkom 3. člena tega pravilnika:

- izvajalci javnih pooblastil po zakonu, ki ureja zdravstveno varstvo rastlin
- pooblaščen izvajalci javne službe zdravstvenega varstva rastlin,
- fitosanitarni inšpektorji,
- pooblaščen uradne osebe z Uprave.

(3) Laboratorijske preiskave koruznega hrošča in feromonskih vab, opravlja pooblaščen laboratorij v skladu s predpisom o tehničnih in organizacijskih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati laboratoriji za izvajanje diagnostičnih preiskav na področju zdravstvenega varstva rastlin.

(4) V spremljanje koruznega hrošča lahko Uprava vključi tudi druge organe, organizacije in službe, ki delujejo na področju kmetijstva, v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo rastlin.

(5) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega pravilnika opravljajo fitosanitarni inšpektorji, v skladu z zakonom o zdravstvenem varstvu rastlin.

(6) Za koordinacijo, poročanje in izmenjavo informacij skrbi Uprava.

13. člen (obveščanje in poročanje)

(1) Izvajalci uradne sistematične raziskave o najdbah koruznega hrošča sproti poročajo Upravi, ki izsledke redno objavlja na svoji spletni strani in o njih obvešča razmejena območja na krajevno običajen način, še zlasti glede razširjenosti koruznega hrošča, obdobja naleta in uvedenih ukrepov za njegovo širjenje oziroma zatiranje.

(2) Uprava vsako leto do 31. decembra posreduje Evropski komisiji in drugim državam članicam Evropske unije naslednje informacije:

- o izsledkih sistematičnih raziskav iz 3. člena tega pravilnika,
- o razmejenih območjih napada v obliki zemljevidov v ustreznih merilih,
- o obdobju naleta z utemeljitvijo določitve tega obdobja v skladu s prvim odstavkom 4. člena tega pravilnika,

- o ustreznem postopku zatiranja na razmejenih območjih v skladu z (e) točko 7. člena in (b) točko 8. člena tega pravilnika.

V. **KONČNA DOLOČBA**

14. člen (uveljavitev pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.327-01-731/2003

Ljubljana, dne 15. februarja 2004.

EVA: 2003-2311-0306

mag. Franc But
Minister za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano